P9_TA(2021)0386

Ribarstvo budućnosti

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. rujna 2021. o ribarstvu budućnosti: privlačenje nove generacije radnika u ribarsku industriju i otvaranje radnih mjesta u obalnim zajednicama (2019/2161(INI))

(2022/C 117/07)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članak 3. stavke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji te članak 4. stavak 2. točke (a), (d) i (k) kao i članke 9., 153. i 174. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

— uzimajući u obzir članak 349. UFEU-a,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. listopada 2017. naslovljenu „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a” (COM(2017)0623),

— uzimajući u obzir Direktivu Vijeća (EU) 2017/159 od 19. prosinca 2016. o provedbi Sporazuma o provedbi Konvencije o radu u ribolovu iz 2007. Međunarodne organizacije rada sklopljenog 21. svibnja 2012. između Općeg udruženja poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji (COGECA), Europskog saveza transportnih radnika (ETF) i Udruženja nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća u Europskoj uniji (Europêche) ([1]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici ([2]),

— uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 25. rujna 2019. o temi „Socijalna dimenzija ribarstva” (razmatračko mišljenje) ([3]),

— uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS),

— uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o zaštiti ljudskih života na moru (SOLAS),

— uzimajući u obzir Konvenciju o Međunarodnoj pomorskoj organizaciji (IMO),

— uzimajući u obzir Konvenciju o osnivanju Međunarodne organizacije rada (MOR),

— uzimajući u obzir Torremolinos međunarodnu konvenciju o sigurnosti ribarskih brodova iz 1977.,

— uzimajući u obzir Torremolinos protokol iz 1993. i Sporazum iz Cape Towna iz 2012., kojim se ažurira i izmjenjuje Torremolinos konvencija,

— uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o standardima osposobljavanja, izdavanju svjedodžbi i držanju straže osoblja na ribarskim brodovima (STCW-F) iz 1995.,

— uzimajući u obzir okružnicu Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu (FAO) o ribarstvu br. 966 iz 2001. naslovljenu „Sigurnost na moru kao sastavni dio upravljanja ribarstvom”,

— uzimajući u obzir izvješće FAO-a naslovljeno „Stanje ribarstva i akvakulture u svijetu 2020.”,

([1]) SL L 25, 31.1.2017., str. 12.
([2]) SL L 354, 28.12.2013., str. 22.
([3]) SL C 14, 15.1.2020., str. 67.

— uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada br. 188 iz 2007. o radu u ribolovu,

— uzimajući u obzir Dobrovoljne smjernice Međunarodne pomorske organizacije za projektiranje, izgradnju i opremanje malih ribarskih plovila iz 2005.,

— uzimajući u obzir izvješće Europêchea, Cogecae „ribarstva" i ETF-a iz prosinca 2000. naslovljeno „Uzajamno priznavanje svjedodžbi u sektoru morskog ribarstva u Europi" (Izvješće iz Bénodeta),

— uzimajući u obzir Godišnje izvješće o pomorskim nesrećama i nezgodama 2019. Europske agencije za pomorsku sigurnost (EMSA),

— uzimajući u obzir izvješće Komisijinog Znanstvenog, tehničkog i gospodarskog odbora za ribarstvo (STECF) od 26. rujna 2019. naslovljeno „Socijalni podaci o sektoru ribarstva EU-a" (STECF 19-03),

— uzimajući u obzir Godišnje gospodarsko izvješće STECF-a o ribarskoj floti EU-a za 2019. (STECF 19-06) i Godišnje gospodarsko izvješće o ribarskoj floti EU-a za 2020. (STECF 20-06),

— uzimajući u obzir zaključke studije Resornog odjela Europskog parlamenta za strukturnu i kohezijsku politiku pod nazivom „Osposobljavanje ribara", objavljene u srpnju 2018.,

— uzimajući u obzir detaljnu analizu Resornog odjela Europskog parlamenta za ekonomsku i znanstvenu politiku te politiku kvalitete života naslovljenu „Područje primjene radnog prava EU-a: Tko (ni)je obuhvaćen ključnim direktivama", objavljenu u listopadu 2020.,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. veljače 2014. o konkretnim mjerama za veću ulogu žena na području zajedničke ribarstvene politike ([4]),

— uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A9-0230/2021),

A. budući da se zajedničkom ribarstvenom politikom (ZRP) mora osigurati dugoročna socijalna, gospodarska i okolišna održivost aktivnosti ribarstva i akvakulture te da se mora i dalje nastojati ostvariti taj cilj kako bi se očuvala privlačnost sektora za radnu snagu; budući da bi za postizanje socijalne održivosti ribarstvene politike trebalo integrirati i poboljšati radne uvjete, zdravlje i sigurnost, osposobljavanje, socijalnu uključenost i primjerene životne standarde; budući da u mnogim ribarskim zajednicama i regijama EU-a društvena važnost sektora ribarstva i akvakulture nadilazi njihov izravni ekonomski doprinos;

B. budući da su javnozdravstvena kriza te poremećaji u trgovini i na tržištu prouzročeni pandemijom bolesti COVID-19 pogodili ribare diljem Europe; budući da su unatoč sigurnosnim rizicima i niskim cijenama ribe ribari i dalje lovili ribu te osigurali opskrbu visokokvalitetnom hranom; budući da su tijekom krize prouzročene bolešću COVID-19 ribari prepoznati kao temeljni radnici koji obavljaju ključna zanimanja kojima se osigurava važna opskrba hranom; budući da im institucije EU-a, kao ključni stručnjaci, moraju posvetiti posebnu pozornost ne samo zbog njihove uloge, već i zbog njihove važnosti za sigurnost opskrbe hranom u Uniji;

C. budući da je u posljednjih nekoliko godina u ribarstvu diljem Europe došlo do velikih strukturnih promjena i restrukturiranja uz znatna smanjenja flote, što je imalo socijalne posljedice za ribare i ribarske zajednice; budući da postoji sve veća potreba za podizanjem razine osviještenosti i da bi se više pozornosti trebalo posvetiti socijalnoj dimenziji ribarstva, na primjer procjenom socijalnih učinaka u okviru procjena učinka prijedloga politika povezanih sa ZRP-om;

D. budući da je potreban holistički pristup za različite strategije EU-a, uključujući Strategiju EU-a za bioraznolikost do 2030. i strategiju „od polja do stola";

([4]) SL C 285, 29.8.2017., str. 150.

E. budući da se u obzir moraju uzeti i demografske promjene u Europi;

F. budući da aktualni nedostatak sveobuhvatnih sustavnih podataka i redovite znanstvene analize socijalnih aspekata ZRP-a ugrožava donošenje ribarstvene politike; budući da bi se tim podacima mogao promicati ribolov kao uspješna profesionalna karijera i kao način kojim se doprinosi sredstvima za život obalnih zajednica i privlače mladi ljudi da se počnu baviti tim zanimanjem;

G. budući da ribarstvo, uključujući akvakulturu, globalno osigurava hranu milijardama ljudi te budući da je, prema podacima FAO-a, taj sektor važan izvor zapošljavanja i egzistencijalnih prihoda za 10 –12 % svjetskog stanovništva; povrh toga, budući da se procjenjuje da je oko 140 milijuna dodatnih radnih mjesta povezano s ostatkom vrijednosnog lanca ribarstva, posebno s preradom i prodajom proizvoda ribarstva;

H. budući da su prema izvješću STECF-a 19-03 žene činile 5,4 % ukupnog broja zaposlenih u flotama za mali priobalni ribolov diljem EU-a, u usporedbi s 1,9 % u velikim flotama i 2,3 % u ribarskoj floti na otvorenom moru; međutim, budući da žene čine većinu radne snage u određenim aktivnostima vađenja ili polu-kultivacije, kao što je ručno skupljanje školjkaša, te da da velik dio posla koji žene obavljaju radi održavanja djelatnosti, na primjer konzerviranje i prerada, pakiranje, izrada mreža te istovar i čišćenje ribe, nije registriran; budući da postoji jaz u podacima među državama članicama, pri čemu se zanemaruje rad žena i njihov znatan doprinos tom sektoru, koji još uvijek nije dovoljno priznat;

I. budući da je, prema najnovijim podacima Eurostata ([5]), 2017. u ribarskoj industriji EU-a bilo zaposleno ukupno oko 180 000 ljudi, od čega oko jedna trećina u podsektoru akvakulture; budući da je, od tog ukupnog broja, u primarnom sektoru ribarstva bila zaposlena 41 000 ljudi u Španjolskoj, 29 000 u Italiji, 21 000 u Grčkoj, 20 000 u Francuskoj i 14 700 u Portugalu; budući da, iako su Italija, Grčka i Portugal 2017. činili samo 11 % ribarske proizvodnje EU-a, te tri države članice predstavljale su 35,9 % zaposlenosti; budući da su u tom kontekstu Španjolska, Francuska i Portugal države članice s najudaljenijim regijama, što povećava njihovu pomorsku dimenziju, te budući da u tim regijama sektor ribarstva ima vitalnu socioekonomsku ulogu;

J. budući da statistički podaci koje je Eurostat ([6]) objavio 2019. pokazuju da je u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 2018. ukupno 14,4 % radnika imalo 65 godina ili više i budući da je to sektor u kojem je zaposlen najveći broj osoba iz te dobne skupine; budući da se, iako se udio radnika iz te dobne skupine od 2008. stalno smanjuje, stvarni broj zaposlenika iz te dobne skupine nije se smanjio u istom omjeru;

K. budući da sektor ribarstva ima ključnu ulogu u opskrbi stanovništva ribom i očuvanju prehrambene ravnoteže u različitim državama članicama i EU-u te budući da da znatno doprinosi socioekonomskoj dobrobiti obalnih zajednica, lokalnom razvoju, zapošljavanju te očuvanju i stvaranju uspostavnih i primijenjenih gospodarskih aktivnosti te očuvanju lokalnih kulturnih tradicija;

L. budući da je potrebno u obzir uzeti izražene razlike između flota, segmenata flota, ciljanih vrsta, ribolovnih alata, produktivnosti, potrošačkih preferencija i potrošnje ribe po stanovniku u državama članicama, uz posebne značajke ribolovne industrije koje proizlaze iz njezine socijalne strukture, načina stavljanja na tržište te strukturnih i prirodnih nejednakosti među različitim ribolovnim regijama;

M. budući da je prikupljanje socijalnih pokazatelja za Unijinu ribarsku flotu, akvakulturu i industriju prerade ribe uvedeno Uredbom (EU) 2017/1004 o uspostavi okvira Unije za prikupljanje i upotrebu podataka u sektoru ribarstva te upravljanje njima i potporu za znanstveno savjetovanje u vezi sa zajedničkom ribarstvenom politikom; budući da se socijalne varijable trebaju prikupljati svake tri godine od 2018. nadalje, uključujući: zaposlenost po spolu, zaposlenost u punom radnom vremenu po spolu, neplaćenu radnu snagu po spolu, zaposlenost po dobi, zaposlenost po razini obrazovanja, zaposlenost po državljanstvu, zaposlenost po radnom statusu, ukupni broj zaposlenika u ekvivalentu punog radnog vremena na nacionalnoj razini;

([5]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Fishery_statistics#The_factors_of_production

([6]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10166544/KS-02-19%E2%80%91681-EN-N.pdf/c701972f-6b4e-b432-57d2-91898ca94893

četvrtak, 16. rujna 2021.

N. budući da je prema izvješću STECF-a 19-03 o socijalnim podacima u sektoru ribarstva EU-a 2017. godine u ribarskoj floti EU-a bilo zaposleno oko 150 000 ljudi, što je oko 99 000 ekvivalenata punog radnog vremena; budući da u ribarskoj floti EU-a većinu radnika (96 %) čine muškarci, a 4 % su žene; budući da je prema prijavljenim podacima, najveći udio osoba zaposlenih u ribarskoj floti EU-a (58 %) iz dobne skupine od 40 do 64 godine, nakon koje slijedi dobna skupina od 25 do 39 godina (26 %), a 7 % činili su zaposleni stariji od 65 godina, potom dolazi dobna skupina od 15 do 24 godine (5 %), dok za 4 % ribara dob nije poznata; budući da su utvrđene znatne razlike u dobnim profilima u državama članicama: u Estoniji je 31 % ribara starije od 65 godina, dok u mnogim drugim državama članicama ista kategorija čini samo vrlo mali udio u populaciji ribara (1 % u Belgiji i Njemačkoj te 2 % u Finskoj);

O. budući da je 2017. godine 52 % zaposlenih u ribarskoj floti EU-a imalo nisku razinu obrazovanja, nakon čega slijedi 24 % osoba sa srednjim obrazovanjem te 4 % s višim i visokim obrazovanjem; budući da razina obrazovanja nije poznata za relativno visok udio zaposlenih u sektoru ribarstva (20 % zaposlenika), što može značiti da je riječ o osjetljivom pitanju; budući da se razine obrazovanja znatno razlikuju među državama članicama: samo 1 % portugalskih ribara imalo je visoku razinu obrazovanja, dok je u Švedskoj visoku razinu obrazovanja imalo njih 21 %;

P. budući da je 2017. većina osoba zaposlenih u ribarskoj floti EU-a bila državljani zemlje u kojoj rade (86 %), a zatim zemlje izvan EU-a/EGP-a (8 %), radnici čije je državljanstvo nepoznato (3 %), državljani neke druge države EU-a (3 %) i EGP-a (0,1 %); budući da se udio državljana koji rade u različitim flotama država članica znatno razlikovao: 27 % zaposlenih u irskoj floti nisu irski državljani, a 36 % zaposlenih u belgijskoj floti nisu belgijski državljani; budući da nasuprot tome 94 % radnika u talijanskoj floti su rođeni Talijani, 99 % radnika u portugalskoj floti su portugalski državljani, a sve osobe zaposlene u bugarskoj floti su bugarski državljani;

Q. budući da su 2017. godine 61 % osoba koje su radile u ribarskoj floti EU-a bili zaposlenici, a 36 % vlasnici plovila, pri čemu se radni status u pojedinim državama članicama uvelike razlikuje: u belgijskoj floti zaposlenici čine 100 % radnika, a u švedskoj floti samo 28 %;

R. međutim, budući da većina država članica i gospodarskih partnera EU-a u ribarskoj industriji često navodi da su prihodi od ribolovne aktivnosti u nekim sektorima nesigurni te da to utječe na nedostatak interesa mladih za ribarstvo, što je sve češća pojava posljednjih godina i stvara dodatne poteškoće u očuvanju aktivnosti jer je uzrok gubitka radnih mjesta u obalnim zajednicama;

S. no budući da većina država članica i gospodarskih partnera EU-a u ribarskoj industriji često skreće pozornost na nezainteresiranost mladih za ribolov, što je prvi put zabilježeno prije najmanje dva desetljeća i što stvara dodatne poteškoće za industriju u cjelini i pogoršava socijalne probleme u obalnim zajednicama na kontinentu i u najudaljenijim regijama;

T. budući da je potrebno prepoznati i u obzir uzeti posebne značajke i stalna strukturna ograničenja najudaljenijih regija; naglašava da sektor ribarstva ima važnu ulogu u socioekonomskoj situaciji, zapošljavanju i promicanju ekonomske i socijalne kohezije tih regija te da u održivom plavom gospodarstvu postoji potencijal za rast zapošljavanja; ističe da su zbog geografske lokacije najudaljenije regije u povlaštenom položaju kad je riječ o praćenju i kontroli obalnih i oceanskih područja te da bi ih trebalo iskoristiti u okviru napora EU-a za borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i neregulirano ribolova (NNN);

U. budući da se Uredbom EU-a o ribolovu NNN [7] u obzir uzima samo nezakonito ulovljena riba i ne osigurava se zabrana ribolova povezanog s teškim povredama radnog prava i kršenjima temeljnih ljudskih prava na ribarskim plovilima;

---

[7] Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulirano ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje, o izmjeni uredaba (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999 (SL L 286, 29.10.2008., str. 1.).

V. budući da prema podacima FAO-a ribari ovise o svojim plovilima kako bi preživjeli te se rizici razlikuju ovisno o vrsti ribolova, ribolovnim područjima i vremenskim uvjetima, veličini plovila, opremi na plovilu i zadaćama svakog ribara; budući da na većim plovilima ribolovni alat i druga teška oprema predstavljaju za posadu znatan rizik od smrti ili ozljede, dok na malim plovilima može postojati znatan rizik od prevrtanja tijekom povlačenja velikog ulova, naplavljivanja u uzburkanom moru ili rizik da će ih potopiti veće plovilo; budući da su stoga različite opasnosti za sigurnost povezane sa svakom različitom ribolovnom aktivnošću i veličinom plovila;

W. budući da, u slučaju nesreća i nezgoda na moru, od svih pomorskih plovila najčešće dolazi do gubitka ribarskih plovila iako ribolov nije djelatnost koja prouzročuje najveći broj nesreća; budući da je 2018. zabilježeno povećanje od 40 % kad je riječ o broju nezgoda u kojima su sudjelovala ribarska plovila;

X. budući da svake godine u sektoru ribarstva život izgube 32 000 ljudi, ne računajući tisuće žrtava više ili manje teških nesreća; nadalje, budući da je, na što su pozornost skrenule i strukovne organizacije, posljednjih godina zabilježen zabrinjavajući porast profesionalnih bolesti kod osoba koje obavljaju taj težak posao;

Y. budući da je ribolov stoga naporan posao s ozbiljnim rizicima za zdravlje i sigurnost ribara; budući da je Međunarodna organizacija rada taj problem prepoznala u konvenciji iz 2007. te pozvala zemlje koje su je ratificirale da zajamče sigurne i zdrave radne uvjete u tom sektoru;

Z. budući da se, unatoč sve većem broju nezgoda, broj smrtnih slučajeva prouzročenih nesrećama i nezgodama na ribarskim plovilima smanjuje, pri čemu je velika većina nezgoda izazvana ljudskim faktorima (62,4 %), dok su drugi najveći uzrok kvarovi sustava/opreme (23,2 %); budući da su tri najčešće prijavljena faktora koji doprinose nesrećama na ribarskim plovilima koje su povezane s ljudskim djelovanjem nedovoljna osviještenost o sigurnosti, nedostatak znanja te neodgovarajuće metode rada osoblja na plovilu; budući da se ti faktori ne mogu razmatrati odvojeno od prihoda od ribolova;

AA. budući da je 2019. godine 64,9 % brodova u ribarskoj floti EU-28 imalo 25 ili više godina ([8]) i da je prosječna starost flote u cjelini iznosila 29,9 godina ([9]), što znači da je vrlo velik dio flote star i ne nudi najbolje operativne i sigurnosne uvjete, što povećava rizike i otežava ribolovne operacije;

AB. budući da su sigurnosna pitanja – ribolovna aktivnost općenito se smatra rizičnim zanimanjem – težak rad na ribarskim brodovima, s nepredvidivim prihodima i nedostatak jamstava za stabilna i redovita primanja važni faktori kad je riječ o nedostatku interesa mlađih osoba za ribarstvo, čime se ugrožava generacijska obnova u sektoru ribarstva i budućnost ribarske industrije u cjelini;

AC. budući da su nepostojanje normizacije u izdavanju svjedodžbi i osnovnom osposobljavanju ribara te nedovoljna suradnja među državama članicama u pogledu uzajamnog priznavanja svjedodžbi i osnovnog osposobljavanja ribara prepoznati kao prepreka prije dva desetljeća, međutim ta pitanja tek treba riješiti;

AD. budući da rezultati gospodarske uspješnosti flote EU-a općenito upućuju na poboljšanje prihoda i godišnje povećanje dobiti i prosječnih plaća ribara od 2013. kad se u obzir uzme flota u cjelini; budući da pri detaljnoj analizi po državi članici, morskom bazenu i ribarskoj floti, ovisno o vrsti flote i raspoloživim kvotama, ti trendovi uopće nisu univerzalni, a posebno se ne odražavaju u okviru flote EU-a za mali priobalni ribolov;

AE. budući da, prema godišnjem gospodarskom izvješću STECF-a za 2019., iako se stanje ribljih stokova u EU-u općenito poboljšava, iz godine u godinu konstantno se smanjuju broj ribarskih plovila, ribolovni kapacitet i izravno zapošljavanje u sektoru;

([8]) Na temelju omjera plovila starijih od 25 godina i ukupnog broja plovila: https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do

([9]) https://ec.europa.eu/fisheries/facts_figures_en?qt-facts_and_figures=2

AF. budući da u nekim državama članicama znatan udio ribara ima niska i neredovita primanja te da su stoga u nestabilnom položaju i bez dovoljne socijalne zaštite; budući da su te činjenice dodatni faktor koji smanjuje privlačnost ribolova za mlade;

AG. budući da se pitanje postavljeno u Izvješću iz Bénodeta objavljenom 2000. pod nazivom „Riba dolazi iz mora, ali odakle će dolaziti budući ribari?" dva desetljeća kasnije može preformulirati i proširiti kako slijedi: „Riba dolazi iz mora, ribari su čuvari ribe i mora, ali tko će ih naslijediti i odakle će dolaziti budući ribari?";

AH. budući da je također potrebno istaknuti mogućnosti koje je morski ribolov pružio za poboljšanje životnog standarda te one koje može i dalje pružati;

AI. budući da se mladi koji žele započeti svoje poslovanje kao ribari suočavaju s važnim preprekama, posebno u vezi sa sustavom dodjele ribolovnih mogućnosti i njegovim utjecajem na cijenu ribarskih plovila;

AJ. budući da bi Komisija do 31. prosinca 2022. trebala podnijeti izvješće Parlamentu i Vijeću o provedbi ZRP-a;

Bolje informacije o aktivnom stanovništvu i njegovo profiliranje u sektoru ribarstva

1. naglašava potrebu za poboljšanjem načina na koji se informacije o aktivnom stanovništvu u sektoru ribarstva i akvakulture, kao i u cijelom vrijednosnom lancu, redovito i sustavno prikupljaju i stavljaju na raspolaganje na razini EU-a te raščlanjuju po državama članicama;

2. podsjeća da se objedinjavanjem statističkih podataka u velikom sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva mogu sakriti ili prikriti određene situacije i razlike, što može negativno utjecati na svaki od tih sektora; naglašava da, iako se svi ti sektori bave primarnom proizvodnjom, njihove djelatnosti nisu međusobno povezane te da se u slučaju ribarstva ne radi čak ni o istom okružju ili zemljopisnom području;

3. ponovno ističe da su, kao što je to slučaj s upravljanjem stokovima i staništima, najbolje znanstvene spoznaje utemeljene na pouzdanim i ažuriranim podacima koji su prikupljeni u okviru vremenskih serija, dosljedno u svim državama članicama, ključne za upravljanje socijalnim kretanjima u tom sektoru i njihovo praćenje, posebno u pogledu zapošljavanja, bez čega neće biti moguće poduzeti daljnje korake i u potpunosti provesti socijalni stup kao jedan od tri stupa održivosti koji se zagovaraju u okviru ZRP-a;

4. podsjeća na to da se čini da informacije koje su dostavili različiti subjekti pokazuju starenje posada ribarskih plovila Unije, ali da bi se, kao u slučaju upravljanja ribarstvom i prilagodbe poduzetih mjera, praćenje i provedba mjera te upravljanje njima trebali različito odvijati ovisno o zemljopisnom području, ribarskim flotama i korištenom ribolovnom alatu;

5. poziva Komisiju, a posebno Eurostat, i države članice, da u obzir uzmu trendove u zapošljavanju, ne samo u pogledu ukupnog broja radnih mjesta nego i u pogledu razine osposobljavanja, spola i dobne strukture aktivnog stanovništva u sektoru ribarstva i akvakulture te, ako je moguće, i u vrijednosnom lancu ribarstva i akvakulture, čime bi se dobili podaci koji su po detaljima slični onima koji postoje za posebno praćenje gospodarske aktivnosti i uspješnosti sektora;

6. pozdravlja prvo izvješće STECF-a o socijalnim podacima o sektoru ribarstva EU-a koje pruža sveobuhvatan pregled socijalnih podataka prikupljenih na temelju okvira EU-a za prikupljanje podataka; naglašava da je potrebno u obzir uzeti zaključke tog prvog izvješća te stoga poziva da se u budućim izvješćima STECF-a o socijalnim podacima razrade postojeći socijalni pokazatelji, za što je potrebna prava definicija osoba koje se smatraju radnom snagom u ribarstvu, te uvrste novi elementi za analizu uz uključivanje pokazatelja povezanih s općim socijalnim ciljevima u okviru ZRP-a, posebno u pogledu

zaštite radnika, obrazovanja i osposobljavanja, zarade i sigurnosti, te odgovarajući geografski opseg, niži od razine zemlje, uzimajući u obzir potrebu za poznavanjem regionalnih, pa čak i lokalnih okolnosti;

7. pozdravlja činjenicu da je Statistički ured EU-a, Eurostat, u suradnji sa statističkim uredima Portugala, Španjolske i Francuske te njihovih najudaljenijih regija izradio internetsku stranicu s podacima iz najudaljenijih regija ([10]); međutim, žali zbog toga što ona još ne pruža podatke o sektoru ribarstva s obzirom na važnost te djelatnosti za gospodarstva tih regija; apelira na Europsku komisiju, a posebno na Eurostat, da prikupi pouzdane i ažurirane podatke o plavom gospodarstvu i promjenama na tržištu rada u sektoru ribarstva, promjenama prosječnih prihoda ribara, njihovoj razini osposobljavanja, sudjelovanju po spolu i dobnoj skupini, kao i podatke o opsegu i uspješnosti tih aktivnosti u najudaljenijim regijama;

Bolji radni i životni uvjeti na plovilima radi povećanja sigurnosti

8. napominje da se unatoč poboljšanju sigurnosnih uvjeta na plovilima, posebnom onim većima, broj nezgoda i nesreća koje je 2018. zabilježila EMSA povećao za 40 % u odnosu na prethodnu godinu iako se broj smrtnih slučajeva posljednjih nekoliko godina stalno smanjuje;

9. podsjeća da je EMSA odgovorna samo za interveniranje i prikupljanje podataka povezanih s pomorskim nesrećama i nezgodama u kojima su sudjelovala ribarska plovila dulja od 15 metara ili u situacijama u kojima su plovila kraća od 15 metara sudjelovala u nesrećama koje uključuju plovila obuhvaćena djelokrugom Direktive 2009/18/EZ ([11]), te da je stoga broj nesreća i nezgoda u kojima sudjeluju ribarska plovila sigurno veći nego što je navedeno u godišnjim izvješćima EMSA-e;

10. primjećuje da ribolov NNN u pomorskim zonama EU-a predstavlja nepošteno tržišno natjecanje za europske ribare;

11. poziva Komisiju da podupre nacionalne vlasti u nabavi sustava kako bi mogle utvrditi i prijaviti aktivnosti ribolova NNN;

12. podsjeća da se profesionalne pomorske aktivnosti općenito smatraju visokorizičnima i opasnima, posebno ribolov, te da je situacija tim gora zbog toga što 85 % plovila EU-a čine plovila za mali priobalni ribolov (ukupne duljine manje od 12 metara) koja su stoga izložena većim rizicima koje prouzročuju nepovoljni vremenski uvjeti i aktivnosti na mjestima blizu obale;

13. naglašava da plovila za mali priobalni ribolov imaju više poteškoća u osiguravanju zaštićenih prostora i poboljšanju radnih uvjeta, a rizici su također povezani i s poodmaklom starošću znatnog dijela te flote; naglašava da su ta plovila posebno osjetljiva na ozbiljne meteorološke pojave povezane s klimatskim promjenama; naglašava da je potrebno kontinuirano i koordinirano djelovanje na svim razinama i u svim politikama koje bi bilo usmjereno na ublažavanje posljedica klimatskih promjena i povećanje sposobnosti prilagodbe na njih, jačanje otpornosti i istodobno jamčenje sigurnosnih uvjeta ribara;

14. podsjeća da obalne regije, a posebno najudaljenije regije, povijesno ovise o ribarstvu, da su već pogođene posljedicama klimatskih promjena te da bi trebale imati koristi od financijske potpore za ublažavanje tih posljedica, prilagodbu na njih i borbu protiv tih posljedica, konsolidaciju radnih mjesta u sektoru ribarstva i razvoj održivog plavog gospodarstva stvaranjem novih radnih mjesta;

15. ističe da se, unatoč međunarodnim nastojanjima i naporima EU-a da se poboljšaju sigurnosni uvjeti na plovilima, posebno onim ribarskim, međunarodne konvencije kojima se utvrđuju pravila i sustavi za zaštitu brodova i osoba na brodu primjenjuju prije svega na veća plovila iako u mnogim državama članicama postoje nacionalna pravila o mjerama koje se odnose na zaštitu i životne uvjete na manjim plovilima;

16. zabrinut je zbog odstupanja koja se na temelju međunarodnih konvencija odobravaju malim plovilima u pogledu neobvezujućih radnih i sigurnosnih standarda, što bi moglo dovesti do toga da su opći životni i radni uvjeti manje povoljni za ribare koji rade u određenim segmentima flote i među državama članicama; stoga poziva Komisiju i države članice da poduzmu brze i usklađene mjere kako bi se primijenili slični standardni uvjeti te pružila potpora svim ribarskim plovilima da ih slijede kao temeljne stupove gospodarstva i identiteta malih obalnih zajednica;

([10]) https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/#?vis=outermost.population&lang=en

([11]) SL L 131, 28.5.2009., str. 114.

17. ponavlja da se radni i životni uvjeti na plovilu ne mogu promatrati odvojeno od sigurnosnih uvjeta; smatra da dobri radni i životni uvjeti na plovilu te odgovarajuća modernizacija plovila poboljšavaju sigurnosne uvjete u kojima se obavljaju ribolovne operacije, ali i stanke i razdoblja odmora ribara, što izravno utječe na njihovu sigurnost, s obzirom na to da je velik dio nesreća i nezgoda na ribarskim plovilima i dalje povezan s ljudskom pogreškom, bez obzira na to je li do nje došlo zbog nedostatka znanja ili osposobljavanja ili zbog umora;

18. smatra da bi jamčenje pristupačnog i prilagođenog radnog okružja, među ostalim u sektoru ribarstva i akvakulture, s ciljem ponovnog uključivanja na tržište rada i aktivnih i bivših ribara te drugih radnika s invaliditetom u ribarskoj industriji, dovelo do veće socijalne uključenosti i doprinijelo stvaranju većeg broja poticaja za generiranje prihoda u sektoru i ribarskim zajednicama;

19. ističe da su pomorski radnici, uključujući ribare, često isključeni iz područja primjene radnopravnog okvira EU-a i nacionalnih radnopravnih okvira država članica ako se u obzir uzme da se mnoga pravila ne primjenjuju na stvarne okolnosti u kojima ti radnici obavljaju svoje aktivnosti; podsjeća na to da je, s obzirom na nemogućnost primjene općih režima rada na ribare jer njihov prihod ovisi o ulovu u skladu s raspoloživim kvotama koje su im dodijeljene, potrebno osigurati da se na pomorce, a posebno ribare, koji su često i vlasnici plovila, na prilagođen način primjenjuje niz osnovnih preduvjeta koji se odnose na radno pravo, uzimajući pritom u obzir navedene okolnosti te specifičnosti sektora obalnog i malog ribolova;

20. podsjeća na pravo ribara na sindikalno udruživanje i korištenje kolektivnog pregovaranja kao načina za poboljšanje svojih radnih uvjeta;

21. podsjeća da ribolov, ovisno o korištenom ribolovnom alatu, veličini plovila, području djelovanja i vremenskim uvjetima, sa sobom nosi različite faktore rizika povezane s radnim i životnim uvjetima koji se moraju osigurati na plovilu;

22. podsjeća na mjere poduzete na međunarodnoj razini, posebno u okviru Torremolinos Protokola (1993.) i Sporazuma iz Cape Towna (2012.), za izmjenu i poboljšanje Torremolinos Konvencije (1977.), koja je donesena kako bi se razmotrilo pitanje sigurnosti ribarskih plovila i naglašava da čak ni nakon smanjenja zahtjeva 2012. ta Konvencija još nije na snazi te apelira na sve države članice koje dosad nisu ratificirale Torremolinos Konvenciju da to učine; podsjeća da je Protokol prenesen u zakonodavstvo EU-a Direktivom Vijeća 97/70/EZ o uspostavi usklađenog sigurnosnog sustava za ribarske brodove duljine 24 metra i više ([12]);

23. pozdravlja donošenje Dobrovoljnih smjernica Međunarodne pomorske organizacije za projektiranje, izgradnju i opremanje malih ribarskih plovila iz 2005., međutim podsjeća da su te smjernice dobrovoljne te stoga mogu služiti samo kao putokaz i da ne postoji zakonska obveza ili standardizacija osnovnih normi mjerodavnih za plovila za mali priobalni ribolov; ističe da su neke države članice donijele odredbe o izgradnji i sigurnosti malih ribarskih plovila te životnim uvjetima na takvim plovilima i preporučuje da se ta pravila usklade na razini EU-a;

24. podsjeća da je krajnji cilj ZRP-a da ribolovna aktivnost bude socijalno, okolišno i gospodarski održiva; naglašava da je poboljšanje životnih standarda, uz bolje radne i sigurnosne uvjete, jedan od elemenata za promicanje zapošljavanja i razvoja obalnih zajednica, privlačenje mladih i ostvarivanje generacijske obnove koja je ključna za preživljavanje te djelatnosti, kojom se također osigurava zdrava hrana;

25. ističe da uspješno suočavanje s trenutačnim kretanjima, kao što su širenje proizvodnje energije na moru, učinkovita provedba zaštićenih morskih područja i potpuna provedba obveze iskrcavanja, može utjecati na privlačenje mladih generacija u taj sektor; apelira na države članice da dodijele sredstva EU-a za potporu zapošljavanju, promicanje održivog ribolova i povećanje rodne ravnopravnosti u toj industriji;

26. apelira na Komisiju i države članice da osiguraju da se na ribarskim plovilima, neovisno o njihovoj veličini, primjenjuju najbolji sigurnosni, radni i životni standardi;

([12]) SL L 34, 9.2.1998., str. 1.

27. podsjeća države članice da je rok za prenošenje Direktive (EU) 2017/159 kojom se Konvencija Međunarodne organizacije rada 188 (MOR C188) uključuje u pravni okvir Unije, bio 15. studenog 2019.; podsjeća da je, s obzirom na velik broj samozaposlenih ribara u EU-u i činjenicu da većina njih nije obuhvaćena tom Direktivom, neophodno da države članice ratificiraju Konvenciju MOR-a C188 kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje među svim ribarima;

28. poziva države članice da hitno ratificiraju Konvenciju Međunarodne organizacije rada C188 kako bi se osigurali jednaki uvjeti među ribarskim poduzećima u cijelom svijetu, uzimajući posebno u obzir snažnu međunarodnu dimenziju sektora ribarstva; apelira na države članice da osiguraju potrebne resurse za njezino prenošenje u nacionalno zakonodavstvo i njezinu učinkovitu primjenu te da, po potrebi, delegiraju funkcije inspekcije i izdavanja dokumenata klasifikacijskim društvima, s obzirom na trenutačne probleme u koordinaciji tih funkcija u nekim zemljama;

29. apelira na Komisiju da što brže iznese prijedlog dopunske direktive koja će sadržavati odredbe o kontroli i provedbi, kao što je učinjeno za sektor pomorskog prijevoza, kako bi se uspostavio usklađen sustav inspekcijskih pregleda;

30. naglašava da je pri osmišljavanju mehanizma za dobrobit potrebno u obzir uzeti težak rad ribara, na primjer tako da im se zajamči pravo na odlazak u mirovinu prije prosječnog radnika, a da zbog toga ne budu penalizirani;

31. pozdravlja činjenicu da će novi Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA) pružiti važan doprinos poboljšanju radnih, životnih i sigurnosnih uvjeta na plovilima EU-a i to bez povećanja njihova ribolovnog kapaciteta, s posebnim naglaskom na plovilima za obalni i mali priobalni ribolov; naglašava da EFPRA doprinosi održivosti ribarstva i plavog gospodarstva te doprinosi provedbi UN-ova cilja održivog razvoja br. 14;

32. poziva da se u zajedničku ribarstvenu politiku uključe opći socijalni ciljevi usporedno s okolišnim ciljevima te uviđa da je dobrobit radnika na ribarskim plovilima ključna za budućnost te industrije;

33. naglašava očitu proturječnost između ZRP-a i zahtjeva utvrđenih u socijalnom zakonodavstvu, kao što je Konvencija MOR-a C188, prenesena u pravo EU-a Direktivom (EU) 2017/159; naglašava da se u skladu s tim pravnim tekstovima zahtijeva da plovila duljine 24 metra ili više moraju obvezno imati više prostora na plovilu, a istodobno se ribarskoj industriji zabranjuje da poveća prostor na plovilu; ističe proturječnost između potrebe da države članice poštuju standarde utvrđene u Konvenciji MOR-a C188 i pravila ZRP-a, zbog čega tu obvezu nije moguće ispuniti; apelira na Komisiju da utvrdi alternativne formule za mjerenje ribolovnog kapaciteta, u kontekstu EFPRA-e, te ponovno potvrđuje da bi trebalo dopustiti povećanje bruto tonaže plovila ako su dodatne količine odgovor na potrebu za poboljšanjem sigurnosti i udobnosti posade (poznato i kao socijalna ili sigurnosna tonaža) te da bi te operacije trebale biti prihvatljive za financiranje; naglašava da prostor na plovilu namijenjen za kuhinju, kabine, toalete ili prostore za rekreaciju nema nikakve veze sa sposobnošću plovila da pronađe, ulovi ili skladišti ribu te stoga ni s ribolovnim kapacitetom;

34. podsjeća da je prosječna starost brodova u europskoj floti 23 godine i da plovila za mali ribolov mogu biti čak starija od 40 godina; naglašava da bi budući Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu trebao uključivati strategiju za modernizaciju flote bez povećanja ribolovnog kapaciteta;

35. nadalje, naglašava potrebu za redovitim praćenjem i sustavnim statističkim informacijama usklađenima na razini EU-a o nezgodama i nesrećama u kojima sudjeluju plovila koja nisu obuhvaćena Direktivom 2009/18/EZ jer će samo praćenjem i ocjenjivanjem promjena tih podataka po zemljopisnim područjima, flotama i korištenom ribolovnom alatu biti moguće pronaći rješenja kojima će omogućiti poboljšanja te smanjiti broj i spriječiti pojava takvih nesreća, posebno na plovilima za lokalni i priobalni ribolov;

36. predlaže da Komisija u tom kontekstu razmotri mogućnost proširenja zadaće EMSA-e kako bi joj se omogućili dodatni kapaciteti za provedbu tog praćenja i redovito izvještavanje o tome;

37. osim toga, smatra da bi trebalo osigurati druge uvjete kako bi se održala ribolovna aktivnost i osigurala promjena generacija u tom sektoru, među ostalim ulaganjima u modernizaciju lučke infrastrukture;

četvrtak, 16. rujna 2021.

Bolje osposobljavanje i osiguravanje priznavanja tog osposobljavanja na razini EU-a

38. ističe da se čini da je zanemareno Izvješće iz Bénodeta, u kojem su utvrđeni problemi povezani s nedostatkom zanimanja mladih za ribarstvo te naglašena raznolikost i složenost sustava osposobljavanja i izdavanja svjedodžbi za ribare među državama članicama, te da nakon dva desetljeća nije došlo do bitnijih promjena; naglašava da na razini EU-a treba uskladiti te homologirati zahtjeve i postupke povezane s osposobljavanjem u području nautike i ribarstva, kao i postupke i zahtjeve u pogledu ukrcaja;

39. ističe da se kretanje radne snage među državama članicama stalno povećava, pa čak i ono iz trećih zemalja u EU, te da je svaka generacijska obnova radne snage u ribarstvu do koje bi moglo doći zahvaljujući tom kretanju i dalje otežana zbog nedostatka standardizacije sustava osposobljavanja i izdavanja svjedodžbi za ribare; naglašava da je potrebno homologirati te sustave na razini EU-a i uskladiti ih sa zahtjevima konvencija STCW i STCW-F;

40. naglašava da ta situacija očito ugrožava slobodno kretanje osoba, što je temeljno načelo EU-a koje se odražava u mnogim odredbama Ugovora;

41. ističe da, čak i ako neka država članica ribaru iz zemlje koja nije u EU-u prizna svjedodžbu za rad u području ribarstva, teško je da će mu omogućiti pristup istom radu u drugoj državi članici;

42. napominje da je u drugim područjima pomorskih aktivnosti, i rekreativnim i profesionalnim, došlo do važnih pomaka prema međunarodnom priznavanju osposobljavanja, bez obzira na zemlju u kojoj je osposobljavanje stečeno, te da potrebna samo pojačana suradnja za priznavanje osnovnog osposobljavanja koje se pruža u školama ili obrazovnim ustanovama koje su dio međunarodno priznatih nacionalnih obrazovnih sustava svake države članice ili treće zemlje;

43. podsjeća da je Međunarodna pomorska organizacija (IMO) u okviru konvencije STCW-F iz 1995. utvrdila određen broj temeljnih standarda osposobljavanja i sigurnosnih uvjeta, uključujući minimalne zahtjeve za osposobljavanje u području sigurnosti za sve vrste i veličine ribarskih plovila; ističe da je ta Konvencija na snazi od rujna 2012., ali se primjenjuje samo u državama koje su je ratificirale; apelira na sve države članice koje još nisu ratificirale tu Konvenciju da to učine;

44. podsjeća na to da će se zahvaljujući uzajamnom priznavanju kvalifikacija i svjedodžbi u području pomorske sigurnosti unutar EU-a povećati mobilnost osoblja i da će pomorska zanimanja postati zanimljivija mladim generacijama; smatra da priznavanje svjedodžbi ne bi trebalo prouzročiti pretjerano financijsko i birokratsko opterećenje;

45. primjećuje da iako je Europska unija u svoju pravnu stečevinu uvrstila Torremolinos Protokol iz 1993. preko Direktive 97/70/EZ i Konvenciju o radu u ribolovu iz 2007. preko Direktive (EU) 2017/159, dosad nije djelovala jednako brzo i odlučno kad je riječ o osposobljavanju u području sigurnosti; podsjeća da se Odluka (EU) 2015/799 ([13]) o ovlašćivanju država članica da postanu stranke Konvencije STCW-F ili pristupe toj Konvenciji pokazala neučinkovitom s obzirom na to da su stope ratifikacije i pristupanja država članica i dalje niske; podsjeća da su u skladu Direktivom (EU) 2017/159 države članice obvezne donijeti zakonodavstvo o osposobljavanju ribara i izdavanju svjedodžbi za ribare; stoga naglašava da bi zakonodavstvo Unije o osposobljavanju ribara u području sigurnosti trebalo ići korak dalje od onog što je utvrđeno u Konvenciji STCW-F, među ostalim uvođenjem standarda za sva ribarska plovila kraća od 24 metra, koja čine većinu ribarske flote Unije; poziva Komisiju da predstavi prijedlog direktive o prenošenju Konvencije STCW-F u pravnu stečevinu Unije kako bi se u pravu EU-a dovršila provedba međunarodno dogovorenih minimalnih standarda za jamčenje sigurnosti na moru u ribarstvu;

46. podsjeća na to da se, iako je stjecanje praktičnog znanja i praktičnog radnog iskustva solidan temelj koji i dalje vrijedi za osposobljavanje ribara u nekim državama članicama, samo izdavanjem službene svjedodžbe kojom se vrednuje praktično iskustvo osigurava da je potrebno znanje priznato na odgovarajući način; budući da službeno izdavanje svjedodžbe ne samo da jača osobni status ribara već je i oblik društvenog priznanja same profesije;

([13]) Odluka Vijeća (EU) 2015/799 od 18. svibnja 2015. o ovlašćivanju država članica da postanu stranke, u interesu Europske unije, Međunarodne konvencije Međunarodne pomorske organizacije o standardima osposobljavanja, izdavanju svjedodžbi i držanju straže osoblja na ribarskim brodovima. (SL L 127, 22.5.2015., str. 20.).

47. ističe da je radnicima u sektoru ribarstva, posebno mladima i osobama zainteresiranima za takav rad, važno omogućiti pravedan i uključiv pristupu savjetovanju, kvalitetnom stažiranju te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, čime će im se omogućiti prilagodba novim tržišnim trendovima, kao što su ekološka hrana, kratki opskrbni lanci, specijalizirani turizam te prodaja i promidžba lokalnih proizvoda uz pomoć novih tehnologija; potvrđuje da su odgovarajuće i specifično obrazovanje i osposobljavanje ključni za poticanje mladih da nastave priobalne ribolovne aktivnosti i tradicije;

48. potiče osnivanje udruženja mladih europskih ribara radi promicanja generacijske obnove sektora ribarstva te predstavljanja i okupljanja mladih ribara i njihovih organizacija diljem Unije; poziva Komisiju da podrži mobilizaciju proračunskih sredstava za provedbu projekata u tu svrhu;

49. primjećuje da, iako se europska sredstva ulažu u obrazovne ustanove i škole koje pružaju daljnje strukovno obrazovanje i omogućuju izdavanje svjedodžbi u području plavog gospodarstva, ribarstvo se, kao njegov najstariji sektor aktivnosti, i dalje suočava s poteškoćama u pogledu prihvaćanja u tim ustanovama, osim kad je riječ o regionalnim ili nacionalnim programima obrazovanja ili osposobljavanja, bez priznavanja stečenog obrazovanja na europskoj razini; ističe da je potrebno raditi na standardizaciji i homologaciji osposobljavanja za ribare u EU-u te na suradnji među državama članicama; u tu svrhu poziva na potpuno iskorištavanje sredstava Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA) i Europskog socijalnog fonda plus (ESF+);

50. pozdravlja činjenicu da se Europski socijalni fond (ESF) naširoko koristi za revitalizaciju priobalnih i ruralnih područja; podsjeća da bi ribarima trebalo pružiti potporu za nastavak karijere na kopnu ako zbog zdravstvenih razloga, promjena na tržištu rada ili drugih faktora ne mogu nastaviti raditi na moru; smatra da bi se fondovima EU-a, posebno ESF-om, trebala podupirati njihova nesmetana profesionalna tranzicija, među ostalim u vidu cjeloživotnog učenja;

51. poziva Komisiju i države članice da uspostave zajedničke temelje za standardiziran sustav osposobljavanja i izdavanja svjedodžbi za različite kategorije ribara, čime će se omogućiti da se na europskoj razini brzo priznaju svjedodžbe dobivene u određenoj državi članici; smatra da bi to trebalo uključivati postupak priznavanja svjedodžbi koje su stečene izvan Unije, a kompatibilne su s tim europskim sustavom priznavanja osposobljavanja, čime bi se olakšalo kretanje ribara unutar EU-a;

52. primjećuje da se Direktivom 2005/36/EZ ([14]) o priznavanju stručnih kvalifikacija ne uspostavlja standardizirana razina osposobljavanja i izdavanja svjedodžbi za sve ribare te se njome otežava kretanje ribara među državama članicama; podsjeća da, iako je Unija uvela posebna, različita pravila za priznavanje svjedodžbi o osposobljenosti pomoraca na temelju Konvencije STCW, Komisija dosad nije predložila posebna pravila kako je predviđeno u Konvenciji STCW-F za priznavanje svjedodžbi o osposobljenosti ribara; stoga poziva Komisiju da predloži konkretne mjere za priznavanje svjedodžbi o osposobljenosti ribara u skladu s odredbama Konvencije STCW-F, ne samo za europske ribare nego i za državljane zemalja koje nisu u EU-u i koje su ratificirale Konvenciju STCW-F ili su joj pristupile;

53. naglašava da je cilj Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu doprinijeti potpunoj provedbi ZRP-a, ali da će za njegovo ostvarenje ribari morati imati odgovarajuće osposobljavanje i svjedodžbe te da bi stoga dio tog fonda trebao biti namijenjen za osposobljavanje postojećih i novih ribara te za izdavanje svjedodžbi tim ribarima; naglašava da je administrativno opterećenje koje je u nekim zemljama nametnuto u okviru EFPR-a dovelo do ograničenja u korištenju fondova za osposobljavanje, posebno za ribare koji se bave malim ribolovom, te da će se u okviru novog Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu trebati prevladati te poteškoće kako bi se učinkovito doprinijelo osposobljavanju posada;

54. ističe da je potrebno osigurati da se u podacima o izvršenju EFPRA-e i ESF-a plus navede točan proračun koji svaka država članica koristi za zadovoljavanje regionalnih potreba u pogledu obrazovanja, osposobljavanja, zapošljavanja i uključenosti;

55. ističe da je unatoč tome što se mora ispuniti sve veći broj zahtjeva za rad na plovilu, ponuda osposobljavanja oskudna, zbog čega ponekad plovilo ne može isploviti jer posada mora pohađati obvezno osposobljavanje na kopnu; poziva EU da pomogne u uvođenju fleksibilnijih tečajeva osposobljavanja i da olakša provedbu osposobljavanja na plovilima promicanjem tečajeva na daljinu uz korištenje novih tehnologija;

([14]) Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija. (SL L 255, 30.9.2005., str. 22.).

56. naglašava da su znanje i inovacije ključni za pametan, otporan i održiv rast sektora ribarstva;

57. ističe da bi, s obzirom na nova radna mjesta koja se mogu otvoriti zahvaljujući plavom i kružnom gospodarstvu te ribolovnom i gastronomskom turizmu, bilo mudro razviti prediktivno strukovno osposobljavanje u vezi s tim novim zanimanjima i potrebama tih sektora za osposobljavanjem, kao što je predloženo za brodarski sektor;

Osiguranje rodne ravnopravnosti u pristupu i zapošljavanju u tom sektoru

58. ističe da, iako dostupni statistički podaci upućuju na to da žene čine samo 12 % zaposlenih u produktivnoj ribolovnoj aktivnosti, brojnim plovilima, posebno plovilima za mali priobalni ribolov, u mnogim slučajevima upravljaju mala obiteljska poduzeća u kojima svu potrebnu logističku i administrativnu potporu neformalno pružaju žene koje u njima čak nisu službeno zaposlene;

59. naglašava da se ribarima treba zajamčiti pristup osposobljavanju i izdavanju svjedodžbi, posebno za sezonsko zapošljavanje i zapošljavanje u nepunom radnom vremenu;

60. podsjeća da u nekim državama članicama za te žene taj neformalan rad u obliku tih pomoćnih aktivnosti nije osnova za pravo na plaću, socijalno osiguranje, mirovinu ni pokriće u slučaju profesionalne bolesti i da u slučaju obustave djelatnosti, privremenog prekida ili trajne neoperativnosti plovila pravo na socijalne naknade imaju samo zaposlenici u službenom radnom odnosu, čime se povećavaju postojeće nejednakosti među radnicima; naglašava potrebu da države članice u potpunosti profesionaliziraju rad tih žena i da u tu svrhu priznaju njihovu ulogu te da ih integriraju u nacionalne sustave socijalne zaštite;

61. naglašava da se mjerama za privlačenje mladih ljudi u ribolovne aktivnosti mora osigurati rodna ravnoteža i u obzir uzeti uloga žena u cijeloj ribarskoj industriji, od ulova ribe do upravljanja plovilima i akvakulture, stavljanja na tržište i prerade proizvoda ribarstva, kao i njihova uloga u znanosti i administraciji;

62. poziva Komisiju da pokrene inicijative kako bi se priznao rad žena u ribarstvu i osigurala jednaka plaća za oba spola; poziva na to da se u strategiji za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025. zahtijeva da se relevantnim sredstvima EU-a podupiru mjere za promicanje sudjelovanja žena na tržištu rada i ravnoteža između poslovnog i privatnog života, potiču ulaganja u ustanove za skrb, podupire žensko poduzetništvo i suzbija rodna segregacija;

63. smatra da nema razloga za isključivanje žena ili otežavanje njihova pristupa toj struci, što pokazuje sve veći broj ženskih članova posade i zapovjednica na operativnim ribarskim plovilima; primjećuje da srećom danas postoji više aktivnih udruga koje zastupaju žene zaposlene u sektoru ribarstva, a posebno u savjetodavnim vijećima za ribarstvo EU-a i sektorskim udrugama;

64. pozdravlja osnivanje ženskih udruga u sektoru ribarstva u nekim državama EU-a; poziva EU i države članice da podupru promicanje i uspostavu novih udruga kako bi se ženama osigurala veća vidljivost i pomoć;

65. smatra da se uloga žena u sektoru ribarstva, iako često neformalna, mora prepoznati u gospodarskom i socijalnom smislu te adekvatno platiti; ističe da bolja informiranost o njihovim aktivnostima i mjere za poboljšanje njihova statusa i vidljivosti doprinose ne samo njihovu osobnom i društvenom razvoju već i demistifikaciji njihove uloge u sektoru ribarstva;

66. smatra da trenutačna pravila o mjerenju kapaciteta ugrožavaju pristup žena sektoru jer su potrebne odvojene kabine, toaleti i tuševi kako bi se zajamčila njihova privatnost i dobrobit;

67. poziva Komisiju i države članice da provedu mjere za poboljšanje kvalifikacija žena koje sudjeluju u plavom gospodarstvu, a posebno u ribarstvu, sakupljanju školjkaša, akvakulturi i sektoru konzerviranja te da promiču službeno priznavanje njihova doprinosa opskrbnom lancu „od mora do industrije”; nadalje, smatra da je potrebno osigurati da sredstva Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu u okviru za razdoblje 2021. – 2027. i nakon toga znatno doprinose jednakom postupanju prema ženama u sektoru pomorstva i ribarstva, posebno sredstva za mjere kojima se poboljšavaju njihovi životni, radni i sigurnosni uvjeti na ribarskim plovilima te osiguravanjem da su u tu svrhu provedene potrebne promjene;

Promicanje profesionalne ribarske aktivnosti i generacijske obnove u sektoru

68. podsjeća da je EU najveće jedinstveno tržište proizvoda ribarstva, no da predstavlja tek 6 % ukupnog svjetskog ulova i uvelike ovisi o uvozu proizvoda ribarstva i akvakulture iz zemalja koje nisu u EU-u; ističe da dio tog uvoza ostvaruju poduzeća i plovila u europskom vlasništvu;

69. podsjeća da su standardi ZRP-a među najstrožima i da daju važan doprinos okolišnoj, gospodarskoj i socijalnoj održivosti te da, iako još ima dosta prostora za poboljšanje, napredak koji je postignut posljednjih desetljeća pokazuje što se još može učiniti u tom smislu, uz doprinos, s jedne strane, održivosti ribljih stokova i staništa te, s druge strane, povećanju prihoda ribara i vlasnika plovila;

70. ističe da je promicanje visokih standarda u pogledu ekološke i socijalne održivosti sektora ribarstva, među ostalim faktorima, ključno za privlačenje nove generacije ribara i osiguravanje dugoročne gospodarske stabilnosti u tom sektoru;

71. poziva EU da ispita vrijednost mjera kao što je polaganje umjetnih grebena u svojim isključivim gospodarskim pojasevima radi zaštite života u moru;

72. naglašava da su kontinuirana smanjenja potpore EU-a tom sektoru, utvrđena u uzastopnim višegodišnjim financijskim okvirima, a posebno smanjenje sredstava za potporu sektoru ribarstva i zajedničkoj organizaciji tržišta, jedan od faktora koji su doprinijeli pogoršanju stanja u sektoru; stoga ponavlja da je potrebno znatno povećati financijsku potporu EU-a za sektor ribarstva;

73. poziva Komisiju i države članice da poduzmu potrebne mjere kako bi se zadržali i ojačali mehanizmi i sredstva potpore, uključujući financijsku, da bi se promicala koncentracija ponude, među ostalim pružanjem stvarne potpore uspostavi i radu organizacija proizvođača, prije svega za mali priobalni ribolov i artizanalni ribolov;

74. naglašava da se operativnim programima, uz prikladnu financijsku potporu, trebaju poticati organizacije proizvođača da izravno stavljaju na tržište svoje proizvode, i pritom rade u vrijednosnom lancu, što je način na koji će ojačati vrijednost svoje proizvodnje i povećati dodanu vrijednost proizvoda ribarstva;

75. poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama uspostavi i provede mehanizme potpore malom, artizanalnom i priobalnom ribolovu kako bi se omogućilo rješavanje specifičnih problema u tom dijelu sektora;

76. naglašava važnost stvaranja domaćih tržišta za tradicionalne proizvode osobite kvalitete, koji bi se promicali na sajmovima, u malim poduzećima i u ugostiteljstvu, čime bi se povećala dodana vrijednost lokalnih proizvoda i promicao lokalni razvoj;

77. poziva Komisiju da razmotri bolje načine za promicanje stavljanja na tržište prerađenih ribljih proizvoda s većom dodanom vrijednošću, uključujući konzervirane proizvode, po uzoru na određene poljoprivredne proizvode, te programe za vanjsku promidžbu proizvoda ribarstva EU-a, koji bi obuhvaćali njihovo predstavljanje na međunarodnim izložbama i sajmovima;

78. ističe da je sektor ribarstva važan za socioekonomsku situaciju, zapošljavanje te promicanje ekonomske i socijalne kohezije u najudaljenijim regijama, za čija su gospodarstva karakteristične stalna strukturna ograničenja i slabe mogućnosti za diversifikaciju gospodarstva; smatra da je stoga ključno zadržati i ojačati potporu EU-a sektoru ribarstva u tim regijama, posebno radi nadoknade dodatnih troškova, nastalih zbog udaljenosti, u vezi s prodajom određenih proizvoda ribarstva iz nekih najudaljenijih regija; ističe posebne značajke vrijednosnog lanaca sektora ribarstva u najudaljenijim regijama i smatra da je potrebna posebna potpora za jačanje tih lanaca i olakšavanje pristupa tržištima, a taj bi se cilj mogao postići ne samo ponovnom uspostavom programa mogućnosti koji se posebno odnosi na udaljenost i izoliranost (POSEI) za ribarstvo nego i uspostavom programa „POSEI” za prijevoz kako bi se poduprlo stvaranje i funkcioniranje određenih trgovinskih ruta;

79. naglašava da je potrebno osigurati kontinuitet ribolovne aktivnosti, generacijsku obnovu i veće društveno priznanje tog sektora i njegove važnosti za održivu opskrbu Europljana zdravom hranom iz okolišno zdravih staništa;

80. ističe važan doprinos ribara napretku u znanstvenim spoznajama, bilo njihovim izravnim sudjelovanjem u prikupljanju podataka o ribolovu bilo suradnjom sa znanstvenom zajednicom u pružanju dodatnih informacija o stanju morskog okoliša, vrstama i staništima te njihovom stanju očuvanosti u znanstvene svrhe;

81. primjećuje da osposobljavanje ribara može imati važnu ulogu u daljnjoj uključenosti u ribolovnim aktivnostima i doprinosu tih aktivnosti zaštiti prirode te u podupiranju provedbe i upotrebe održivijih ribolovnih tehnika u skladu s ciljevima ZRP-a koji se odnose na održivo iskorištavanje resursa;

82. naglašava da je razvoj potencijala za inovacije i istraživanje u području mora u najudaljenijim regijama ključan za poticanje rasta plavog gospodarstva u tim regijama; nadalje, dodaje da povećanje njihova sudjelovanja u međunarodnim istraživačkim mrežama koje bi uključivale njihova sveučilišta, uz poznavanje njihovih jedinstvenih obilježja, najudaljenijim regijama može pomoći da ojačaju svoje inovacijske sustave i otvore radna mjesta; poziva Komisiju da uloži napore kako bi se tim regijama pružila odgovarajuća sredstva za učinkovito proučavanje i iskorištavanje njihove biološke raznolikosti;

83. ističe cilj zajedničke ribarstvene politike koji se odnosi na promicanje selektivnog ribolova te cilj EU-a koji se odnosi na postizanje klimatske neutralnosti do 2050.; ističe napredak ostvaren u pogledu flote kutera s niskim razinama emisija i inovativnim ribolovnim tehnikama kojima se doprinosi postizanju tog cilja za 2050. i cilja selektivnosti; poziva Komisiju da potiče i prioritizira takav razvoj događaja kako bi se sektoru ponudili izgledi zahvaljujući inovacijama;

84. skreće pozornost na to da brodogradnja i znanost zajedno razvijaju pristup „trostruke nule”: nulte stope emisija, nulte stope otpada, nulte stope nesreća na plovilu, kojim se podupire prelazak u projektiranju plovila europskih flota, uključujući artizanalne ribarske flote, na načela koja se u manjoj mjeri temelje na ekonomiji, a u većoj na aspektima kružnog gospodarstva, učinkovitosti i održivosti;

85. primjećuje da bi ribari mogli čak više doprinijeti napretku znanstvenih spoznaja prikupljanjem i bilježenjem okolišnih podataka *in situ*, pod uvjetom da im se pruže odgovarajuće osposobljavanje i posebne vještine, radi provjere informacija dobivenih preko satelita i drugih instrumenata za daljinsko promatranje; naglašava važnu ulogu sveučilišta i centara za istraživanje mora, u suradnji s pomorskim školama, u pogledu osposobljavanja ribara kako bi zadovoljili tu potrebu; naglašava da je flota Unije, koja se 2019. sastojala od više od 81 000 ribarskih plovila svih veličina, pružila neusporediv broj platformi koje su konstantno i gotovo svakodnevno prikupljale podatke o ribolovu i ostale podatke o moru; primjećuje da je to struktura koja se može i treba koristiti, uz odgovarajuće poticaje u tu svrhu, za prikupljanje još više podataka o morima Europe i svijeta; apelira na službena znanstvena savjetodavna tijela za ribarstvo kao što su Međunarodno vijeće za istraživanje mora (ICES) ili STECF, da u većoj mjeri koriste podatke koje prikuplja flota EU-a;

86. naglašava da će uključenost mladih i generacijska obnova ne samo osigurati kontinuitet te najstarije djelatnosti plavog gospodarstva, već i zadržati stanovništvo u priobalnim područjima i okolnim ruralnim područjima, čime će se očuvati kulturna baština brojnih obalnih zajednica; smatra da je od ključne važnosti da i mlađe generacije budu informiranije i svjesnije pitanja održivosti, uz nove spoznaje, i potrebe da svi doprinesu rješavanju pitanja klimatskih promjena i borbi protiv klimatskih promjena, koje najteže pogađaju mora i obalna područja posvuda na planetu;

87. smatra bi da sektor ribarstva bio privlačniji mladima kad bi bio povezan s drugim sektorima koji se sve više razvijaju, kao što je turizam, i kad bi ga oni dopunjavali; u tom pogledu apelira na države članice i njihove regije da smanje birokraciju povezanu s ribolovnim turizmom kao izvorom prihoda; nadalje, poziva Komisiju da u okviru postojećih programa EU-a promiče linije potpore za obnovu materijalne i nematerijalne baštine povezane s pomorskim aktivnostima, čuvajući na taj način identitet obalnih zajednica i jačajući njihovo iskorištavanje u turističke svrhe;

88. primjećuje da je zaštita okoliša pitanje koje izaziva sve veću zabrinutost mladih u Europi; naglašava važnost održivog upravljanja ribarstvom kako bi se privukli mladi ribari; poziva na promicanje ribolova koji ima mali utjecaj na okoliš ne samo kao načina za smanjenje učinka ribarstva na morski okoliš, već i za privlačenje novih generacija ribara;

89. naglašava da ribolovni turizam ima znatan neiskorišteni potencijal;

90. naglašava da je za održiv razvoj i zaštitu morskog okoliša važno uključiti ribare u suradničko pomorsko prostorno planiranje u zajednici;

91. podsjeća na važnost znanja o oceanima u okviru kojeg se mora promicati digitalna pismenost i digitalizacija ribolovne aktivnosti; ističe da, unatoč poboljšanjima vještina među starijim korisnicima, mlađe generacije lakše i intuitivnije koriste softverske aplikacije, bilo da je riječ o prikupljanju i bilježenju podataka u skladu s novom Uredbom o kontroli ribarstva koja se trenutačno preispituje, bilo da je riječ o upotrebi novih aplikacija i opreme za poboljšanje sigurnosti, radnih uvjeta i dobrobiti ribara na moru;

92. pozdravlja strateške promjene u EU-u, posebno zelenu i digitalnu tranziciju, koje moraju doprinositi zaštititi postojećih radnih mjesta te stvaranju novih i kvalitetnih radnih mjesta u područjima koja snažno ovise o ribarstvu te dodatno potaknuti njihov gospodarski razvoj; naglašava važnost očuvanja tradicionalnih zanimanja u sektoru ribarstva, uz uravnoteženu tranziciju kako bi se spriječio gubitak dodane vrijednosti iskustva koja su stekli stariji ribari; apelira na Komisiju i države članice da uspostave sustave cjeloživotnog učenja kako bi vještine bile u skladu s vremenom i kako bi se stvorile prilike za sve dobne skupine;

93. naglašava da su poboljšanja u stanju očuvanosti ribljih stokova dovela do povećanja produktivnosti i prosječnih plaća ribara te doprinijela smanjenju emisija ugljičnog dioksida i drugih stakleničkih plinova; ističe da su ribari sve više uključeni u skupljanje otpada, ne samo od izgubljenog ili ostavljenog ribolovnog alata, već svog morskog otpada, te da bi trebalo prepoznati, poticati i adekvatno nagraditi njihov ekološki doprinos; u tom pogledu naglašava mogućnost da se razmotri podupiranje stvaranja novih aktivnosti i dodatnih tokova prihoda povezanih s prikupljanjem morskog otpada i provedbom europske strategije za plastiku u kružnom gospodarstvu;

94. naglašava da je održivo upravljanje ribljim stokovima i utvrđivanje ribolovnih kvota u skladu s ciljem obnavljanja i održavanja ribljih stokova iznad razina biomase koje omogućuju postizanje najvišeg održivog prinosa ključno za stvaranje gospodarskog okružja u kojem se mladi osjećaju dovoljno sigurno da poduzmu potrebna ulaganja kako bi postali ribari;

95. naglašava da je neophodno da države članice stvore potrebne gospodarske poticaje i lučku infrastrukturu za pravilno prikupljanje i recikliranje otpada i plastike koje prikupe mladi ribari koji zauzvrat, uz svoju osnovnu djelatnost, mogu za sebe ostvariti financijsku korist;

96. poziva države članice da, u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 1380/2013 o ZRP-u, pri dodjeli ribolovnih mogućnosti koje su im na raspolaganju primjenjuju i kriterije u vezi s dobi;

97. pozdravlja činjenicu da će novi Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu za razdoblje 2021. – 2027. pružiti pomoć i potporu mladim ribarima kad prvi put kupuju plovilo ili ribarsko poduzeće; naglašava da je mlade potrebno privući ne samo kad je riječ o ribolovnim aktivnostima na moru, već i o upraviteljima ribarskih i akvakulturnih poduzeća, čime će se osigurati generacijska obnova u cijelom sektoru; poziva države članice da promiču tu obnovu uklanjanjem prepreka i podupiranjem ljudi koji žele započeti karijeru u sektoru ribarstva te da rješavaju pitanja kao što su početni visoki troškovi osnivanja poduzeća, metode dodjele ribolovnih mogućnosti, nestabilnost prihoda, rodna ravnopravnost i nesigurnost u pogledu trajanja karijere;

98. ponavlja da je, kao sredstvo za zaštitu prihoda od ribolova, sektoru i radnicima u tom sektoru potrebno osigurati odgovarajuću gospodarsku i socijalnu naknadu kao protutežu zbog mjera uvedenih za očuvanje resursa ili potpore za privremenu obustavu aktivnosti za potrebe upravljanjem resursima; u tu svrhu predlaže da EFPRA podupre stvaranje fonda za naknadu plaća, kojim bi se jamčila razina izgubljenog prihoda i kojim bi se obuhvatila razdoblja zabrane ribolova te da se ta razdoblja uzimaju u obzir kao stvarno radno vrijeme za mirovinu i druga prava iz sustava socijalne sigurnosti; nadalje, podupire uspostavu zajamčene minimalne plaće;

99. poziva Komisiju i države članice da podrže napore za promicanje socijalnog dijaloga među strankama, posebno za sljedeće aktivnosti: (a) osposobljavanje mladih poduzetnika u sektoru ribarstva; (b) stručno usavršavanje i razvoj vještina za održivo ribarstvo; (c) podizanje razine osviještenosti o dobrim ribolovnim praksama; (d) sigurnost i zaštitu ljudskih života na moru; (e) zdravlje i sigurnost radnika na plovilu;

100. podsjeća da bi ulaganje u generacijsku obnovu trebalo i dalje biti prioritet EU-a, čija je prehrambena samodostatnost jedan od najvećih uspjeha našeg zajedničkog projekta te da postupno starenje onih koji rade u sektoru ribarstva predstavlja stvaran rizik;

101. smatra da bi posebnu pozornost i potporu trebalo posvetiti malom ribolovu, koji je potencijalno manje neumjeren i održiviji, ne samo u pogledu upravljanja biološkim resursima već i sa socioekonomskog stajališta;

102. ističe da je generacijska obnova, koja obuhvaća ribare koji su dobro osposobljeni i informirani o najnovijim tehnologijama, postupcima i načinima osiguravanja održivosti resursa, također način na koji EU može doprinijeti globalnim kretanjima za suzbijanje, smanjenje i zaustavljanje ribolova NNN;

103. smatra da su generacijska obnova i diversifikacija aktivnosti i dalje izazov te da bi EFPRA trebala poduzeti korake za promicanje stručnog osposobljavanja i profesionalnog razvoja te za povećanje prihoda i sigurnosti zaposlenja;

104. naglašava da su potreba za poboljšanjem slike o tom sektoru, uključujući ulogu žena, te radnih, životnih i sigurnosnih uvjeta na plovilima kako bi se privukle nove generacije, kao i potreba za poboljšanjem postupaka za priznavanje svjedodžbi u području ribarstva, s obzirom na prepreke kretanju ribara između država članica i potrebu za radnicima u tom sektoru, faktori koji potiču zapošljavanje ribara iz zemalja koje nisu u EU-u koji su u nekim slučajevima zaposleni ilegalno;

105. smatra, u skladu s mišljenjem Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o socijalnoj dimenziji ribarstva, da je ključno izraditi opća načela i operativne smjernice za pravedne usluge na tržištu rada u sektoru ribarstva jer su ribari koji nisu iz EU-a važni kako bi se očuvala aktivnost u sektoru u više regija; u tom pogledu naglašava da bi Komisija i države članice trebale promicati smjernice o dostojnom zapošljavanju ribara migranata koje su 2020. izradili europski socijalni partneri u sektoru ribarstva;

106. poziva Komisiju i Vijeće EU-a da iskoriste svoju trgovinsku politiku kako bi osigurali da se slični okolišni standardi i standardi socijalne održivosti primjenjuju i na europske i na strane subjekte, čime se unutarnje tržište otvara samo za sukladne proizvode; primjećuje da bi u protivnom EU poslao pogrešnu poruku međunarodnoj zajednici i nagradio one koji najmanje čine za održivost ribljih stokova i pravedno postupanje prema ribarima;

107. izražava zabrinutost zbog položaja ribara kojima je u praksi uskraćeno biračko pravo, među ostalim na izborima za Europski parlament, jer se nalaze na otvorenom moru; apelira na države članice da osiguraju da članovi posade koji su građani EU-a i koji se nalaze na moru mogu stvarno ostvariti svoje biračko pravo u različitim izbornim postupcima;

108. primjećuje da će mali priobalni ribolov ribarima vjerojatno omogućiti bolju ravnotežu između poslovnog i privatnog života te stoga naglašava važnost promicanja regulatornog okvira kojim se štiti mali ribolov;

109. poziva na uvođenje novih programa u području socijalne kohezije; pozdravlja pilot-projekte za osnovni dohodak u obalnim područjima EU-a s najnižim BDP-om po stanovniku, među ostalim u najudaljenijim regijama;

110. poziva Komisiju i države članice da povećaju razinu osviještenosti u Europi, a posebno među mlađim generacijama, uključujući škole i agencije za zapošljavanje, o važnosti ribolovnih aktivnosti kao prilike za razvoj karijere; naglašava i doprinos ribara opskrbi hranom u Europi, zaštiti i očuvanju oceana i morskog života te oblikovanju kulture i načina života u obalnim zajednicama, boreći se protiv predrasude da su ribari grabežljivci koje zanima samo iskorištavanje resursa bez razmišljanja o budućnosti;

111. podsjeća da europske flote ispunjavaju najviše standarde u svijetu u pogledu sigurnosti, radnih uvjeta, kvalificiranih radnih mjesta, zaštite okoliša i biološke raznolikosti, da su svođenjem svog ekološkog otiska na najmanju moguću mjeru pokazale svoje zalaganje za taj prioritet, tako što su podupirale i pomagale razvoj novih tehnologija kontrole te tako što su se stalno prilagođavale novim i zahtjevnim propisima te da se, iako je rad na unapređenju europskih politika i dalje u tijeku, u okviru ZRP-a već desetljećima u obzir uzima potreba za znanstvenim upravljanjem vrstama;

112. poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama i njihovim obalnim regijama osmisli odgovarajuću strategiju za promicanje europske ribe, popraćenu primjerenom financijskom potporom, među ostalim za vrste koje su manje tražene i imaju nižu komercijalnu vrijednost, kako bi se povećala njihova vrijednost i istodobno izbjeglo usmjeravanje napora na vrednije vrste, za koje je stoga vjerojatnije da su prekomjerno iskorištene;

113. naglašava važnost povećanja ulaganja u istraživanje, modernizaciju i inovacije od kojih će koristi imati mladi ribari i obalne zajednice;

114. naglašava da je potrebno promicati i podupirati dekarbonizaciju ribarske flote, koja trenutačno ovisi 100 % o fosilnim gorivima, kako bi se omogućilo da sektor ribarstva učinkovito doprinosi europskom zelenom planu i podržava pristup mladih generacija sektoru ribarstva inovativnim inicijativama;

115. prepoznaje ribare kao opskrbljivače hranom i ključne radnike, koji su čak i tijekom katastrofalnih događaja kao što je pandemija bolesti COVID-19 nastavili osiguravati dnevne iskrcaje u zahtjevnim okružjima; ističe znatne ekonomske i socijalne učinke pandemije bolesti COVID-19 i potrebu da države članice dodijele dovoljno sredstava EU-a kako bi se poduprlo očuvanje i otvaranje radnih mjesta u sektoru ribarstva i plavom gospodarstvu;

116. skreće pozornost na učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a na sektor ribarstva, posebno u priobalnim regijama pogođenih ribarskih flota; smatra da se taj učinak neće odraziti samo na ribarska plovila i ribare već i na cijelu zajednicu i zapošljavanje u tim područjima.

117. naglašava da će se pri generacijskoj obnovi morati u obzir uzeti ciljevi europskog zelenog plana i potreba za osiguravanjem digitalne tranzicije i u plavom gospodarstvu; primjećuje da to znači ne samo da će se u sektor ribarstva privući mladi, nego i da će im se omogućiti da budu informirani i odgovarajuće osposobljeni te će im se ponuditi privlačni izgledi za razvoj karijere i prilika za poboljšanje njihove osobne situacije, posebno poboljšanjem njihovih prihoda i osiguranjem održivosti prihoda, te doprinijeti koheziji njihovih lokalnih zajednica, osobito u najizoliranijim priobalnim regijama i regijama s najmanjom mogućnošću pronalaska radnog mjesta te će im se na taj način omogućiti da postanu nositelji gospodarskih, društvenih i ekoloških promjena u tim područjima i istodobno će se ojačati uloga žena u tom sektoru uz pomoć veće mobilnosti i prilika za zapošljavanje na cijelom području EU-a, bez poteškoća ili ograničenja u priznavanju njihovih vještina i osposobljavanja; smatra da generacijska obnova ne smije dovesti do sukoba među generacijama i da bi trebala uključivati ribare svih dobnih skupina kako bi se osigurala ravnoteža u ekološkoj i digitalnoj tranziciji da bi se osiguralo da se ne izgubi naslijeđe iskustva;

118. podsjeća da će sljedeća generacija europskih ribara ne samo poboljšati konkurentnost sektora ribarstva EU-a u budućnosti, već će i doprinijeti osiguravanju opskrbe hranom u Europi u predstojećim godinama;

119. poziva Komisiju da se u svojem sljedećem izvješću o provedbi ZRP-a pozabavi aspektima i zahtjevima iz ove Rezolucije;

120. zaključuje da ova Rezolucija pruža jedinstvenu priliku da se naglasi vrijednost onih koji će biti budućnost europskog sektora ribarstva, čija je važnost strateška, i pokazati Europi koji put treba slijediti: više mladih ribara, bolji ribolov i bolje prakse;

o

o o

121. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija te vladama i parlamentima država članica.